

Fašizem sklepa nove pakte-Predsednik žigosa fanatizem

Obisku nemškega zun. ministra v Rimu se pripisuje velika važnost. — Diktatorja si bosta razdeljevala novi "delokrog". — Mussolini utegne zahtevati nove koncesije v Sredozemlju in v Afriki.

Rim, Italija. — V tukajšnji fašistični prestolici se zopet nekaj kuha, od česar utegne biti prizadet celi svet. Kakor kaže, so pričeli diktatorji delati nadaljenje načrte za bodočnost. Prispel je namreč semkaj ta četrti Hitlerjev odposlanec, nemški zun. minister von Ribbentrop, ki je, kakor znano, ravno pred letom dni posredoval v Italiji, da je ta pristopila k že prej obstoječemu "protikomunističnemu" paktu med Nemčijo in Japonijo. Upravičeno se zato pričakuje, da bo tudi sedanjí njegov obisk rodil pomembne posledice.

Dogodki zadnjega meseca so bili tako važni in so se vršili tako hitro naglico, da so zahtevali celotno pozornost diktatorskih držav in niso te imele časa, da bi se dosti posvetovale drug za drugo, kako se imajo ti dogodki izrabi. Ker je ona država posegla pri teh dogodkih v interesne sfere druge države, namreč Nemčija v italijanske, je torej povse razumljivo, da se ti dve državi po končanem glavnem razburjenju zopet vsedeta k posvetovanju, da izpravata morebitne razlike in skupjete načrte za prihodnost. Pričakovati je zato, da se bo na sedanjí konferenci določil novi "delokrog" za vsako državo, da ne boste kje trčili druga v drugo.

Pri vseh zadnjih dogodkih ni bila Italija na nikakem dobičku; nasprotno, gledati je morala, kako se Hitlerjev vpliv razširja po raznih državah, kjer je imela ona doslej glavno besedo, kakor v srednji Evropi in na Balkanu. Neverjetno je, da bi bila zvitá Italija pri volji le dajati in nič prejeti, in tako bo bržkone prišel Mussolini na zahtevo, da Hitler njega podpira zdaj, kakor je on podpiral Hitlerja pri njegovih dosedanjih osvajanjih. In kaj naj Mussolini zahteva? Srednja Evropa, ki bi prišla v poštev, je Hitlerjeva in je ta gotovo ne bo odstopil. Verjetno je torej, da bo Mussolinju priznana oblast tam, kjer je in kjer on tudi nima nikakršnih interesov. V poštev bi torej prišlo Sredozemlje in pa Afrika. In vse to bi šlo na račun Francije in Anglije. Možna je, da bo Mussolini obrnil svoje oči na angleško postojanko Maltó, ali na kake druge angleške posesti, ki leže v Afriki. Ali na francosko kolonijo Tunizijo. Bržkone bo Mussolini tudi ponovno zahteval od Hitlerja, da mu ta pomaga k dosegu popolne nadvlade v Španiji.

Vse to so ugibanja, ki se pa utegnejo uresničiti, kajti si je Mussolini imel svoje načrte, ki je tako zvesto podpiral Hitlerja, in da bo zdaj zahteval uresničenje teh načrtov. Na vsak način je pričakovati v prihodnjih mesecih ponovno kritično dobo v Evropi, ko si bodo diktatorji razdeljevali svoje interesne sfere. Kakor nekateri opazovalci trdijo, so v glavnem te tudi že razdeljene, in sicer sledeče: Evropa Hitlerju, Azija Japoniji, in Mussoliniju — Afrika.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

"MIR" BO VODIL V VOJNO

Vplivna osebnost kritizira Chamberlainov korak.

London, Anglija. — Lloyd George, ki je bil angleški min. predsednik med svetovno vojno in ki še zdaj uživa velik ugled, je to sredi prvikrat povedal svoje mnenje o "miru", ki ga je nedavno sklenil Chamberlain s Hitlerjem v Monakovem. In to mnenje je kaj malo ugodno za Chamberlaina. Monakovski mir je slab mir, je dejal stari mož, "in slab mir sploh ni nikak mir". Kot posledice, ki bodo sledile temu "miru", je navedel sledeče: "Zaigrali smo svojo čast; izgubili spoštovanje sveta in, kar je še slabše, izgubili smo spoštovanje do samih sebe. In koncem koncev miru sploh ne bo. Vojno bomo imeli, vojno brez prijateljev." Na izgovor vlade, da bi države ne bile kos Hitlerju, je Lloyd George odvrnil: "Jaz se nekaj spoznam na oborožitve. Francoska armada je danes najboljša armada v Evropi in ruska armada je največja armada na svetu glede števila in glede zračne sile."

PARNIK REŠEN PRED UNIČENJEM

New York, N. Y. — Zadnji turek proti večeru je prišel nujni SOS klic na pomoč, ki ga je poslal parnik Deutschland, last nemške parobrodne linije, kateri se je nahajal na viharnem morju blizu Nove Fundlandije. Na parniku je namreč izbruhnil ogenj, ki ga je grozil uničiti ter je bil zato poslan klic drugim ladjam, naj prihitijo, da rešijo 981 oseb, ki so bile na parniku, od katerih je bilo 591 potnikov. Od blizu in daleč so se odzvale druge ladje, toda kmalu je prišlo drugo radio poročilo, da se je cenenj spravljal pod kontrolo in da se bolj oddaljenim ladjam ni potrebno truditi. Parnik Deutschland je bil zgrajen v 1923 kot prvi od skupine luksuznih parnikov, s katerimi je Nemčija skušala dobiti nazaj izgubljeno pomorsko trgovino.

NEKATERI NIMAJO NIKOLI DOVOLJ

Pittsburgh, Pa. — Neki Frank R. Fleming je eden tistih, ki poleg denarja verjamejo samo še v kupe denarja. Z zadnje leto je moč podedoval \$70,383, a kljub temu se je dal še naprej rediti od WPA, kjer je imel kot predelavac dobro plačo. Med tem pa, ko je vlekel denar iz religioznega dela, ki je namenjeno revežem, je imel doma služkinjo, dva avtomobila in lastuje tri hiše. Z zadnje dni je vodstvo WPA izvedelo o vsem tem in možu dalo breco.

TUJEZEMSKA TRGOVINA IZBOLJŠANA

Washington, D. C. — Kakor objavlja trgovinski departament, je bila izvozna trgovina Zed. držav v septembru za 16 milijonov dolarjev boljša kakor v avgustu.

ZDRAVSTVENO STANJE BI BILO LAHKO BOLJŠE

Kansas City, Mo. — Zdravstveno stanje v Ameriki se je sicer v veliki meri izboljšalo in tudi število smrtnih slučajev se je znižalo, vendar pa je splošni zdravstveni položaj povprečnega Amerikanca 100 let zadaj za tem, kakor bi lahko bil. Tako se je izrazil novi predsednik zveze Ameriškega javnega zdravstva, dr. A. Wolman. Ako bi se uporabilo vse, kar je dosegla znanost pri svojih preiskavah, je dejal, bi bilo zdravstveno stanje v ogromni meri lahko boljše.

KRIŽEM SVETA

— Santiago, Čile. — Zadnji turek so se v tukajšnji državi vršile predsedniške volitve, v katerih je zmagal radikalni kandidat Ljudske fronte, Pedro A. Cerda, nad svojim konservativnim oponentom. Ponekod je prišlo do volilnih izgredov, v katerih je bilo več oseb poškodovanih.

— Praga, Češka slovaška. — Med Nemčijo in Čehoslovaško utegne v kratkem priti do carske zveze. Prva znamenja za to so v tem, ker ste obe državi odpravili carino za blago, uvoženo v sudetske pokrajine in iz njih.

— Rim, Italija. — Fašistični vrhovni svet je zadnji turek odredil, da se afriška kolonija Libija popolnoma združi z Italijo in preneha biti kolonija. Podrobnosti glede državljanstva domačinov se bodo izdelale pozneje.

— San Jose, Costa Rica. — Zastopnik judovske organizacije za preskrbo beguncev se je stopil v ponovno pogajanje s tukajšnjo vlado, da ta dovoli priseljevanje Judov semkaj. V ta namen je bilo lani kupljenih 42,500 akrov.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

KONGR. ODBOR KRITIZIRAN

Roosevelt obsodil Diesov odbor, češ, da se pusti izrabljati v politične svrhe.

Washington, D. C. — Kongresni odbor, ki ima nalogo preiskovati neameriške aktivnosti in ki mu predseduje poslanec Dies, je zašel zadnje čase v tak fanatizem, ko išče komuniste že za vsakim plotom in za vsakim obrazom, da je postal deloma predmet smejanja, v veliki meri pa predmet ogorčenja, kajti med osumljenec so spravili celo razne visoke osebnosti, ki uživajo splošen ugled. Ko pa so končno proglasili kot komunistično orodje tudi michiganskega guvernerja Murphya, je to doseglo tak višek, da je celo predsednik Roosevelt sam uvidel potrebo, da izpregovori besedo proti tej budalosti.

Tako je predsednik zadnji turek podal izjavo, v kateri ostro kritizira Diesov odbor, ker posluša taka lažnjiva pričevanja, ki jih podaja klika nezadovoljnih republikancev proti tako vernemu, zmožnemu in vzornemu guvernerju. Odbor, ki bi imel preiskovati neameriške aktivnosti, je dejal predsednik, se pusti izrabljati za gnusno nepošten in neameriški poizkus za vpliv pri volitvah.

STARI TRIK SE VEDNO UČINKOVIT

Chicago, Ill. — Alex Boroni, ki prodaja kuretino na 3601 No. Central ave., je prišel zadnji turek ob svojih \$3000. Z upal jih je namreč dvema prijateljema tujcema, katera sta mu v zameno "zaupala" polno škatlo denarja, ki se bi imel razdeliti med reveže. Ko je mož doma škatljo odprl, je našel v njej le ničvredni papir.

Iz Jugoslavije

Ministerski svet je pod predsedstvom predsednika vlade Dr. Milana Stojadinovića razpustil narodno skupščino. Volitve bodo 11. decembra. — Družinska žalost igra na Krupi. — Smrtna kosa. — Razno.

Narodna skupščina razpuščena Beograd, 10. okt. — Danes je imel ministerski svet pod predsedstvom Dr. Milana Stojadinovića svojo sejo, na kateri se je razpustila narodna skupščina. Ob enem so se določile nove parlamentarne volitve za nedeljo 11. decembra letos, dne 16. januarja 1939 bo novoizvoljena narodna skupščina imela svoje prvo izredno zasedanje.

Vest o razpustu narodne skupščine se je po prestani vladni seji bliskovito raznesla po mestu ter je bila sprejeta z velikim zadovoljstvom, ker sedanja narodna skupščina ni kakor ni odgovarjala narodnemu razpoloženju. V predsedstvu vlade se je pojavilo večje število narodnih poslancev, ki pa vesti o razpustu skupščine niso sprejeli preveč navdušeno.

Nove volitve bodo po sedanjem volilnem zakonu, ki določa nosilce vsedrjavne liste. Vlada je sicer napovedala nov volilni zakon ter ostale politične zakone, vendar pa se ni vezala za noben termin. Zaradi tega se bo med drugim z vsemi političnimi zakoni bavila nova narodna skupščina, ki bo izvoljena 11. decembra t. l. in v katero bo ljudstvo svobodno poslalo svoje najboljše ljudi.

Tudi seje senata zaključene Beograd, 10. okt. — Na predlog notranjega ministra so kraljevi namestniki podpisali tudi ukaz, s katerim se seje senata, sklicanega na izredno zasedanje dne 20. oktobra 1938, zaključujejo ter se senat sklicuje na izredno zasedanje dne 16. januarja 1939.

Gospodinja je hotel ubiti Novo mesto, v oktobru. — Pred velikim senatom tukajšnjega sodišča je bil obsojen Avgust Muc na štiri leta ječe, ker je s sekiro zamahnil po Ivanu Ivanjškemu na Krupi. Do žalostnega dogodka je prišlo tako. Posestnik Janez Ivanjšek je svoje posestvo izročil sinu Jožetu, ki se je oženil z Marijo Mucovo. Starejši sin Ivan in hči Ana, sta pa še ostala na posestvu, a delež jima je bil že izplačan. Mladi gospodar je moral k vojakom, stari je pa dan po Telovem umrl. Na posestvu je ostala samo Marija s svakom Ivanom in svakinjo Ano. Ivan se ni brigal za bratovo posestvo. Sovražil je pa svakinjo Marijo in ko ga je posvarila, naj ne prodaja hrastov iz gozda, je še bolj vzrotil. Nekega popoldneva je prišel pijan domov in je zgrabil Marijo po pritisnil k zidu in ji grozil, da bo to njena smrt. Na vpitje je pritekla v hišo njena sestra Ana Mucova, ki je hotela posredovati, pa ji je Ivan zagrozil, da tudi njo ubije. Ana je zbežala in poklicala na pomoč svojega brata Avgu-

Neka ustanova je iskala mesto, ki bi predstavljalo pravo, tipično ameriško življenje, in je pri tem izbrala Muncie, Ind. Mesto samo pa je nato izbralo med svojimi družinami tipično ameriško družino in ta naslov je dobila družina Glen Craig, ki jo kaže gornja slika.

Pratike

Našim čitateljem sporočamo, da smo prejeli zalogo

Pratik za leto 1939, in sicer obe vrsti

Blaznikovo

kakor tudi

Družinsko

Obe vrsti ste zelo zanimivi in ju krasi številno lepih slik. Naročite si jih takoj, dokler ne poide zaloga. Vsak komad stane s poštnino vred

25 centov

Naročajo se od:

KNJIGARNA
AMER. SLOVENECE
1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, pono-
deljnikov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subskripcija:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti depozirani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadajo številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Slovani--najmlajši v družini evropskih narodov

Zadnjič smo rekli, da moramo k svojim opazovanjem pritegniti še skupino najmlajših evropskih narodov, brez katere naše razmišljanje ne bi bilo popolno. Kako upravičena je ta trditev, vam bo takoj jasno, če mimogrede omenimo, da bo v dobrih 20 letih skupina teh narodov — po sedanjih cenitvah — dosegla po številu polovico vsega evropskega prebivalstva. Tako je izračunal neki nemški učenjak, da bo l. 1960 v Evropi več Slovanov kakor vseh ostalih evropskih narodov skupaj. Če samo ta okolnost zgovorno pojasnjuje ogromen pomen, ki pripada v zgodovini Evrope Slovanom.

Slovani so imeli v življenju evropskih narodov svoj poseben položaj. Zaradi obsežnosti zemlje, ki so jo posedli, in radi različnih okolnosti, pod katerimi so rasli, je nastala v njihovem razvoju precejšnja neenotnost. Posamezni deli tega ogromnega naroda so pod svojevrstnimi pogoji mnogo hitreje dozorevali. Pa ta pojav ni nič takega, kar bi našo misel o organski rasti narodov omajalo. Kako pogosto se dogaja v človeškem življenju, da posameznik veliko prej dozori kakor pa bi bilo pričakovati po splošnih naravnih zakonih. Tako srečavamo neredko primere, da dvajsetletni fant po svojem zrelem gledanju na življenje prekaša marsikatero povprečnega tridesetletnika, včasih pa tudi narobe, namreč, da tridesetletnik po svoji živahnosti in otroškosti nadkriljuje povprečnega dvajsetletnika. Res je, da je predčasna zrelost v mišljenju in nazorih posameznika pogosto posledica kakšne težje bolezni ali pa posledica življenja pod nenavadnimi okolnostmi in da je najbolj zdravo, če se človek razvija tako, kakor mu je narava namenila. Toda nenavadne izjeme so v človeškem življenju tako pogoste, da pravimo, da izjeme pravilo samo potrjujejo.

Takole bomo rekli in se ne bomo zmotili: Med vsemi slovanskimi narodi je imel mogoče ruski narod edini skoro vse pogoje za zdrav življenjski razvoj. Glejte, stvar je močno enostavna in se prav lahko pojasni. Ruski narod je posedel ogromne razmere zemlje. Slučaj je hotel, da je bil postavljen v brezkončno ravnino, ki ne pozna meja. Ko je ta narod še pasel svoje črede, je lahko prehodil tisoce in tisoče kilometrov, ne da bi naletel na resne ovire. Ogromne nizine med Dnjeprom in Volgo so bile njegova domovina in šele daleč na robu Azije je zadel ob prvo naravno oviro — v Uralsko gorovje, ki ga je obenem ločilo od azijskih narodov in mu omogočalo kolikor toliko samostoj in naraven razvoj. Zadnjič smo rekli, da je naklonila usoda Angležem srečen položaj v svetu: Britanijo obdaja okoli in okoli morje in to morje je tudi zagotovilo Angležem zdravo naravno rast, čeprav je bilo njihovo število majhno. Kar je angleškemu narodu dalo morje, to je pri ruskem nadoknadila ogromna razsežnost zemlje, ki jo je bil posedel. Pa saj je vsakomur poznana krilatice o ruski neranljivosti. To je hudo preprosta reč: kadar se je pojavil na mejah ruskega naroda sovražnik, je vedno in vedno običaj na robu njegove ogromne zemlje, pa čeprav je korakal stotine kilometrov proti njeni sredini. In tako se je moglo zgoditi, da so se vse motnje v razvoju ruskega naroda razblinile v obrobni predelih, sredina — njegovo jedro — pa je moglo nemoteno rasti in se razvijati popolnoma naravno.

Kar preveč smo se pomudili pri Rusih, a je bilo potrebno, ker ta narod pomeni v družini slovanskih narodov najbolj naravno in zdravo jedro. Pri tem prav nič ne moti, če je ravno ta narod v teku svojega razvoja doživel eno najstrašnejših notranjih motenj: tudi v človeškem življenju se dogaja prepogosto, da človeka napade težka bolezen, na primer pljučnica ali kakšna nalezljiva bolezen kot je tifus ali "španska". Često izgleda, da je človek že zapisan smrti, toda dokler so v njem mlade sile in volja do življenja, si kmalu opomore tudi po najhujši bolezni.

Ostali slovanski narodi niso imeli tako poveljnih pogojev za svojo rast. Vedno in vedno so naleteli na kakšno zapreko, ki jih je ovirala v njihovem naravnem razvoju.

Neredno so trajale take ovire skozi več pokolenj, včasih mnogo stoletij, zato je bil razvoj pri teh obrobni slovanskih narodih hudo mnogoličen. Glejte, v sliki bi vam to lahko pojasnili takole: večkrat srečate v gozdu drevesa, ki so prav svojevrstno zrasčena. In če jih natančno pogledate, boste videli, da so bila v svoji naravni rasti ovirana, navadno tako, da so jim starejša drevesa zastirala pot do zraka in luči. In vedno lahko ugotovite eno: da si mlajša drevesa pomagajo na vse načine, da bi prišla do svetlobe, do sonca. Ko pa je včasih vihar podrli močnejšega velika, tedaj se je prej šibko drevesce zdravo razraslo in če okvare niso bile prehude, jih je nova rast kmalu popravila. Včasih pa ostanejo nepopravljive krivine, a drevo kljub temu raste in se razvija, kajti življenje je v njegovem vrhu in če ima vrh zadosti svetlobe in zraka, se bo drevo krepko razvijalo — kljub krivemu deblu. Kar z enim stavkom bomo posneli vsebino te podobe: vsi obrobni slovanski narodi so bili na ta ali drugi način ovirani v svoji naravni rasti in tako so nastale v skupnem razvoju razlike v njihovi zrelosti, odtod pa včasih navidezna nasprotja — kakor je to navada pri ljudeh: zdrav in krepak človek čisto kar ne more razumeti šibkejšega tovariša, pa čeprav hodita enako pot. Ne smemo prezreti, da si je večina obrobni Slovanov šele pred nedavnim odprla pot do sonca in zraka. In človeka, ki je bil vaju mraka in sence, nenadna svetloba lahko za trenutke omami, da se zmede. Toda mladost slovanske narodne skupine in njena krepka volja do življenja sta nam porok, da se bo ta družina najmlajših evropskih narodov znala častno uveljaviti v družbi ostalih, kakor to odgovarja njenim neizčrpnim notranjim silam, pa tudi njeni številčni silnosti.

Ob priliki bomo pokazali v robatih obrisih razvoj in rast posameznih členov velike slovanske narodne družine in videli boste, kako so se učili hoditi od prvih negotovih otroških stopinj pa do danes, ko postaja njihov korak trdnaja hoja mladega samozavestnega moža.

KAJ NOVEGA MED DETROITSKIMI ROJAKI

Detroit, Mich.

Ni veliko novic med nami, vendar se moram oglasiti in malo poročati, kako se sučemo okoli sv. Janeza Vianjeja. Naša mala cerkev in dvorana, tudi župnišče, vse troje je dobilo novo zunanje lice, vse je na novo prebarvano. — Precej mladih fantov, o katerih lahko rečemo, da so fantje od fare, je takorekoč brez dela. To je našemu modremu g. župniku ravno prav prišlo, da se uredi in očisti okoli cerkvice. Dobimo namreč tri nove oltarje. Tudi cevi za toploto so v cerkev napeljane. Na to zlasti opozarjam tiste, ki jih rado v noge zebe. Slišal sem že močaka, ko je dejal, da za premoj bo dal, v cerkev pa da ne pojde, ker ga preveč v noge zebe. — Naj vam tukaj omenim poveljnice osebe, ki delajo in se trudijo pri cerkvi, ki so: Prvi je seveda naš g. župnik Rev. Avgustin Svete, ki imajo to stvar na skrbi, da se vse prav vredi. Druga prominentna oseba je naš "janitor" Martin Ferderbar, ki pa namesto da bi kako reč "ferderbar", gleda in pazi na to, da se vsaka reč prav napravi. Kadar namreč dela ima očala na nosu, kadar pa ne dela jih ima na čelu. Takrat pa komandira in ukazuje, tu pa tam tudi kako okroglo pove. Bil je ne-

kdaž za "bossa" pri Hecla družbi, tam na Calumetu, Michiganu, torej je navajen komandirati. Tretja prominentna oseba ki veliko dela za našo cerkev in se tudi vsestransko razume je pa Medved, ki pa na zimo ne gre spat v kak blog in se tudi z nikomur ne spoprime. Tako dober je, da bi se muhe ne ubil. On je namreč "Jack of all trades". Vse napravi kar je potreba. Zato John, Bog te živi in ti naj poplača za vse tvoje skrbno delo in trud. Pa brez zamere, Mr. Medved! — Evo vam še drugih, ki tudi delajo in pomagajo pri cerkvi in ti so: Joseph in Francis Svete, John Lachman, John Kaushek, Rudolf Paulich, Philip Blenkush iz Brookway, Minnesota, ki tukaj študira na University of Michigan. Tudi moja malenkost ni izvezeta, sem namreč pomagal oltarje "mufat". Vidite tedaj, za kaj težkega dvigniti, kaj dobrega pojesti in popiti je tudi poročevalec dober. — Seveda, ne smem pozabiti kuharice Mrs. Joseph Svete, katera ima nalogo, da vsem tem delavcem kuha jedi, pa še brez česna, katerega naša mladina ne "lajka".

Počakajte, še nekaj vsake-mu posebej na uho povem, da namreč vsaki petki igramo tisto igro, ki se ne sme v "caj-tenge" dati — Društvo Triglav št. 144, JSKJ. priredi v

soboto zvečer banket v domovih prostorih na John R. Za člane je banket brezplačen, drugi pa plačajo po "copak", to je \$1.00. Vsi dobrodošli in dober tek.

Poročevalec

"BEDAK PAVLEK"

Milwaukee, Wis.

Tridejanska pravljica s petjem in plesom, bo podana prihodnjo nedeljo zvečer v S. S. Turn Dvorani. Vprizoril bo igro Mladinski dramski zbor cerkve sv. Janeza Evangelista. Igro je spisal France Bevč. Kolikor je meni znano, ni bila igra "Bedak Pavlak", še nikdar predstavljena na slovenskem odru to stran morja. Začetek predstave bo točno ob 8 uri zvečer. Prosta zabava in ples bosta zaključila program.

Ni lahko zabiti slovensko besedo v glave naše tukaj rojene mladine. Kdor upošteva to dejstvo in se zanima za ohranjenje našega jezika, kolikor časa možno, bo pokazal to s svojo navzočnostjo v nedeljo zvečer, dne 30. oktobra v S. S. Turn Dvorani.

Pozdrav vsem

John Androjna

NEKAJ O SHODU DRUŠTVA NAJSV. IMENA

Joliet, Ill.

Shod, ki ga je priredilo moško društvo Najsv. Imena predteklo nedeljo v Slovenja dvorani in ki je bil namenjen vsem moškim faranom, se je izvršil z lepim programom in upamo, da tudi z lepim uspehom. Shod je otvoril domači g. župnik Rev. M. Butala, ki je v lepem govoru pojasnil namen tega shoda. Govoril je, da je v prvi vrsti namenjen shod temu, da se bolj oživi in razširi med moški naše fare prelepo cerkveno društvo Najsv. Imena. — Za njim so nastopili sledeči govorniki: Mr. Geo. Stonich, Mr. A. Buchar, pomožni župnik Rev. G. Kuzma, nadalje župnik sosednje fare sv. Antona Padovanskega, Mr. Jos. Zalar, glavni tajnik JSKJ in končno kot glavni govornik Mr. Carr iz Chicago, ki je zastopnik odnotnih društev Najsv. Imena.

Vsi govorniki so v krepkih besedah poudarjali potrebo katoliške zavednosti med moškimi in v sedanjih časih ter pojasnjevali, kako velike važnosti za obrambo vere v sedanjih časih, je naš edina moška cerkvena organizacija Najsv. Imena, katera je razširjena po vseh deželah sveta; katere vzvišen namen je delati za čast Najsv. Imena in v obrambo Kristusovih naukov proti delovanju krivovercev, ki zlasti sedaj nekako uspešne zastrupljajo ljudi z mamljivimi modernimi nauki ter povzročajo gorje in nered po celem svetu. Le v močni duhovni organizaciji, katere načelnik je Kristus Kralj, bo mogoče vršiti uspešen boj proti sovražniku Najsv. Imena. — Vsi govorniki so toplo priporočali, da se vsi moške in mladeniči združijo v društvo Najsv. Imena, kajti le v skupnem delu je zagotovljena zmaga, ki bo prinesla duhovno korist vsakemu

posameznemu članu, kakor tudi lepšo bodočnost vsem svetovnim narodom.

Navzoči, katerih je bilo zares lepo število, so z zanimanjem poslušali govornike in odobraval njih govore. — Med govorniškim programom je šolska godba zaigrala več lepih komadov in za nje žela splošen aplavz. V splošnem je bil ta shod od navzočih toplo odobran in koristno bi bilo, če bi se slični shodi še večkrat vršili. Brez dvoma bi zanimanje za društvo Najsv. Imena in za katoliško gibanje po svetu, med našimi moškimi bolj pospešilo in razširilo.

Prihodnjo nedeljo 30. oktobra bo slovesen dan za dr. Najsv. Imena. Pri osmi sv. maši bo skupno sv. obhajilo in slovesen sprejem novih članov. Zato so vsi člani prav prijazno vabljeni, da se gotovo udeležijo službe božje. Prav tako so vabljeni vsi moške, ki še niso člani tega lepega cerkvenega društva, da to nedeljo pristopijo tar tako postanejo člani te mogočne armade Kristusa Kralja, ki ravno to nedeljo praznuje svoj veličastni praznik. Bodite prepričani, da le pod njegovo zastavo bo končna zmaga in k tej zmagi boste tudi vi pripomogli, če postanete člani dr. Najsv. imena. S tem si boste preskrbeli tudi dušno zavarovalnico, ki ne preneha s smrtjo, kot preneha posvetna zavarovalnica, ampak vam bo ob koncu vašega življenja neprecenljive vrednosti za vaše večno življenje.

Ta nedelja 30. oktobra je ob enem posvečena tudi našemu svetniškemu škofu Baragi. Gotovo ste vsi brali v naših katoliških listih kraven članek č. g. kanonika Rt. Rev. J. J. Omana, predsednika Baragove zveze, ki pozivlja vse verne Slovence, da zlasti to nedeljo skupno molimo k Bogu, da bi čimprej poveljčal Barago na oltar. Ob enem prosimo svetniškega Barago, da bo on naš priporočnik, da nam bo pomagal, da ostanemo stanoviti in zvesti Bogu, kakor je bil on. Zato možje in fantje fare sv. Jožefa, v nedeljo vsi na plan, da bomo v resnici lahko rekli, da smo v pravem katoliškem duhu praznovali praznik Kristusa Kralja. Pridita pred osmo sv. mašo vsi v šolsko dvorano, odkoder bomo skupno odkorakali v cerkev k službi božji.

M. H.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Našim naročnikom in vsem Slovincem v Greenwoodu, v Marshfieldu, Owenu in Brights, Wisconsin, sporočamo, da je sprejel za tamošnje okrožje zastopništvo za list "Amerikanski Slovenec" in za mesečnik "Novi Svet" Mr. Joseph Rakovec iz Greenwooda, ki je pooblaščen, da sprejema naročnino za imenovana lista, kakor tudi za knjige naše knjižarne in druge zadeve. Vsem rojakom ga priporočamo, da mu gredo na roko in pomagajo širiti naše liste.

Uprava Amer. Slovenca in Novega Sveta

Polovico bo zibal. — Zena: "Miha, Miha, vstani, da boš zibal otroka."

Mož: "Daj mi mir, zibaj ga sama."

Zena: "Za božjo voljo, saj ga že dve leti zibljem. Otroka pa je vendar na pol moj, na pol tvoj!"

Mož: "Zibaj tedaj svojo polovico, moja pa naj počiva."

Razumljivo. — Gašper: "Veš, tožil sem ga zaradi razžaljenja časti, ker mi je rekel osel."

Melhijor: "Pa to sem ti tudi jaz že nešteto krat rekel."

Gašper: "To je čisto nekaj drugega! Ti me poznaš že iz mladih let."

Izgubljeni sin. — "Kdo je bil najmanj vesel vrnitve izgubljenega sina?" vpraša katehet v šoli.

"Pitano tele, gospod katehet," se odreže bistra glavica.

Zavržen snubač. — Melhijor je zasnubil bogato Špelo, ki ima cel milijon: "Vi, Špela, ste pa zelo bogati."

Špela: "Ne, Melhijor, tega pa ne."

Melhijor: "Ali me hočete, Špela?"

Špela: "Ne, Melhijor tega pa ne."

Melhijor: "Saj sem že vedel, Špela, da ne bo nič."

Špela: "Zakaj ste me pa vprašali?"

Melhijor: "Zato, da bi vedel, kaj občuti človek, kadar izgubi en milijon."

Nesrečni petelin. — Gospod "Veste kaj, gospod gostilničar, tisti petelin, ki sem ga sredi poveljčal, mi je obležal v zalogi. Od treh zjutraj nisem mogel več spati."

Gostilničar: "Da, to je bil njegov čas. Natančno ob treh me je mrha zmerom zbudi!"

Najboljši odgovor. — Melhijorček se hvali da je v šoli znal najbolje odgovoriti učitelju.

"Kaj pa te je vprašal?" je radovedna mati.

"Vprašal me je, koliko nog ima jazbec, in jaz sem mu odgovoril: tri," odvrne deček.

"Prismoda" se je razjezila mati, "jazbec ima vendar štiri noge."

"Že, že, ampak drugi učenci so vsi trdili, da ima samo dve", se odreže Melhijorček.

Ni bolan. — A: "Kam hitiš, prijatelj?"

B: "K živinozdravniku."

A: "Saj nisi videti prav nič bolan."

Najbližja žival. — Učitelj: "Jožek, ali veš, katera žival je najbližja človeku?"

Jožek: "Bolha, gospod učitelj!"

"TARZAN NEUSTRAŠENI"

(72)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Zelazno voljo je imel Tarzan in je klene so bile njegove mišice. Nisem imel za silne bolečine leve roke, ki mu je brez moči visela ob strani. Vendar, da je to zmagal, je moral napeti vse svoje moči. Ni bilo namreč lahko z bolno roko vzdržati ravnotežje in plezati po golem lesu navzgor.

Skoro vse svoje življenje je prebil v nevarnosti džungle in smrti mu ni samo enkrat grozila, toda vse je do sedaj srečno premagal. To trdo življenje v džungli mu je tudi pri tej nesreči prišlo prav, zato se je znal tako obvladati. Tako je plezal Tarzan vedno višje po lesenem maliku.

Če bi Tarzan ne bil tako odločen, bi se nikdar ne rešil iz rok divjakov. Na svo srečo so divjaki vojaki in ostali divjaki še vedno ležali na tleh, kakor jim je bil Tarzan zapovedal. Z obrabi so se skoro dotikali tal, nista pa so prosila: "Daj nam nazaj sonce, ki je oživilo sveta drevesa."

Tarzan je srečno prišel skoro do vrha lesenega malika, ko je eden vojakov slučajno z enim očesom pogledal nekoliko kvisku. Meida je hotel videti, če že sije sonce, pa je opazil na vrhu malika temno senco. "Vrag! vrag!" je kričal: "Ubijte ga! Ubijte ga!" In je v jezi zagnal sulico v Tarzana.

POTORI: Počel na številke poleg našega to potori imena. Ako ti je naravnost potela, obnovi jo in pomaj list!

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

Vstanovljena 29. novembra 1914.

v Zedinjenih Državah
Sedež: Joliet, Ill. Inorp. v drž. Illinois
Severne Amerike. 14. maja 1915.

Nashe geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: George Stonich, 429 N. Chicago St., Joliet, Ill.
1. podpredsednik: Joseph Klepec, 903 Woodruff Rd., Joliet, Ill.
2. podpredsednik: Katharine Bayuk, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.
Tajnik: Frank J. Wedic, 301 Lime Street, Joliet, Ill.
Blagajnik: John Petrich, 1004 N. Broadway St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Anzelm Murn, Willard, Wis.
Nacelnik publikacijske propagande DSD.: Rev. Aleksander Urnkar, OFM., 1852 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Vrlovni zdravnik: Dr. Martin J. Ivec, 452 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Andrew Glavach, 1748 W. 21st St., Chicago, Ill.
Joseph L. Drasler, 1025 Wadsworth Ave., North Chicago, Ill.
Joseph Jerman, 20 W. Jackson St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR:

Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpsburg, Pa.
Mary Kremesec, 2323 So. Winchester Ave., Chicago, Ill.
John Nemanich, 650 N. Hickory St., Chicago, Ill.

Predsednik Atletičnega odseka: John Rolih, 528 Bluff St., Joliet, Illinois.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Do dne 1. januarja je D. S. D. izplačala svojim članom in članicam, ter njihovim dedičem raznih podpor, poškodnin in posmrtnin, ter bolniških podpor v znesku \$165,396.00.

Sprejema se člani in članice od 16. do 55. leta. V mladinski oddelku pa od rojstva do 16. leta.

Zavaruje se lahko za \$250.00, \$500.00 in \$1000.00. Izdajajo se različne certifikati "Whole Life", "Twenty Payment Life", in "Twenty Year Endowment". Vsaki certifikat nosi denarno vrednost, tudi Centralna bolniška podpora. Družba sv. Družine 100% solventna.

Rojaki(inje)! Pristopite v njeno sredo.
Za nadaljna pojasnila se obrnite na Glavni Urad — 301 Lime St., Joliet, Illinois.

IZ URADA GL. TAJNIKA D. S. D.

Bolniške podpore izplačane za mesec september:

Dr. št. 1.	Rudolph Kolet, 1/2 podpor.....	\$14.00
	Anton Kocjancich, 1/2 podpor.....	17.00
	Joseph Verbic, Sr.	37.25
	John Jevitz, Sr.	23.00
	Jacob Putz, Sr.	30.00
Dr. št. 3.	Joseph Lusina, 1/2 podpor.....	17.00
Dr. št. 4.	Frances Lustig, 1/2 podpor.....	12.50
Dr. št. 5.	Louis Basky, 1/2 podpor.....	10.00
Dr. št. 6.	Agnes Cepon	55.00
	Frances J. Young, porod.....	15.00
Dr. št. 11.	William Widina	47.00
Dr. št. 12.	Mary Russ, porod.....	15.00
Dr. št. 13.	Jacob Zalec	30.00
	Louis Duller	15.00
	Frank Puklavetz	28.00
	Jacob Zalec	20.00
Dr. št. 14.	Katherine Planinac	31.00
	Katherine Pavlakovich	31.00
	Mary Navish, porod.....	15.00
Dr. št. 17.	Pauline Lubshina	30.00
Dr. št. 21.	Edward Krall	30.00
	Joseph L. Zelko	41.50

\$564.25

Za D. S. D. FRANK J. WEDIC, gl. tajnik.

LISTNICA UREDNIŠTVA

(Društvenim tajnikom in članstvu DSD.)

Vse cenjene glavne uradnike, osobito tajnike krajevnih društev DSD opozarjamo, da je list "Amerikanski Slovenec" uradno glasilo Družbe Sv. Družine samo dvakrat na mesec in sicer vsaki drugi in CETRTI petek v mesecu.

Da bo pa vsak član ob času opozorjen na društvene seje in druge prireditve tikačaje se njihovega društva, je pa mogoče samo takrat, ko dobi obligatno naznanilo potom glasila. Zato ponovno priporočamo vsem tajnikom in drugim dopisnikom, naj pošiljajo svoje dopise za glasilo ob času. Vsa društva, ki imajo svoje seje v prvih dveh tednih v mesecu, naj pošljejo vse dopise in društvena naznanila za glasilo ki izide CETRTI petek v mesecu. Društva pa, ki imajo svoje seje in druge prireditve zadnja dva v tedna v mesecu, pa za glasilo ki izide DRUGI petek v mesecu. Edino na ta način bo mogoče ustreči vsem članom.

Zgodi se večkrat, da tajniki pošiljajo vabila za seje za prvi ali tretji petek v mesecu in tako člani, ki ne dobe dnevnika, ne vedo vesti, ki se tičejo njihovega društva, zato tudi ne prisostvujejo sejam ali drugim prireditvam. Ako bi pa videli v glasilu, bi se gotovo v večjem številu odzvali vabilu.

Zato ponovno prosimo vse krajevne tajnike, da ta naš nasvet upoštevajo in se po njem ravna. — Bratski pozdrav vsemu članstvu!

HOLY FAMILY SOCIETY BOWLERS IN FULL SWING

Joliet, Ill.

The Holy Family Society bowlers opened their season October 11 on the Hub Recreation Alleys. They will bowl every Wednesday evening from 7 to 9 o'clock, and they are now looking forward for a lot of their favorite team. The league consists of four teams of members from lodge No. 1 and St. Bernard's lodge No. 21. Anton Petek is captain of the Presidents, Frank Ivnik is captain of the Vice-Presidents, Emery Subar is captain of the Secretaries

and Louis Gasperich is captain of the Treasurers. All four captains no doubt will give their men all the good pointers in order to keep their team close to the top, as various prizes are to be awarded to the top notchers at the end of the season which will also wind up with a big outing.

From the present league standing it appears that all teams are evenly matched and a lot of changing is expected during the season to obtain control of the honors of being in first place. Go to it boys, and may the best team win. It sure is also very encouraging to see

ŽENSKO PREMAGALA ČUSTVA

Ko je poljska armada vkorakala v ozemlje Tješin, ki ga je vzela Česlovaški, je tamkajšnje poljsko prebivalstvo pokazalo veselje, da je prišlo "domov". Slika kaže neko staro ženo, ki so jo tako obvladala čustva, da je skočila k nekemu častniku in ga objela.

the great effort the officers of J. Flajnik 114 110 135
Saint Cecilia's society lodge No. B. Eich 151 159 85
12 are putting forth to organize L. Gasperich 199 172 167
two lady teams among their J. Nosse 156 179 159
members, and since they need
only a couple more we are positive they will have their full teams for the next bowling night. More power to the two captains Mrs. Anna Jerisha, and Mrs. Antoinette Wedic.

HOLY FAMILY LEAGUE

October 12, 1938.

Team	Won	Lost
President	2	1
Vice Presidents	2	1
Secretaries	3	0
Treasurers	0	3
Presidents		
A. Petek	184	168 184
W. Horwath	122	170 121
J. Wedic	148	158 162
V. Lickovich	165	201 130
R. Wedic	166	172 176
Total	785	859 723
Vice Presidents		
F. Ivnik	181	163 148
J. Savol	181	154 140
L. Martincich	148	131 174
J. Strametz	130	184 150
Low Score	122	168 121
Total	762	800 738
Secretaries		
L. Wedic	177	187 148
F. Wedic	144	152 149
L. Slack	100	145 144
B. Mann	164	152 139
E. Subar	159	166 139
Total	744	802 719
Treasurers		
J. Zelko	118	141 148
Total	661	577 638

IMENIK

in naslovi krajevnih društev Družbe sv. Družine.

- Št. 1. Društvo sv. Družine, Joliet, Ill. — Predsednik John Kramarich, 1314 Cora St.; tajnik John Barbic, 1103 Vine St.; blagajnik Joseph Gersich, 301 Hutchinson St. Vsi v Joliet, Ill. Seja se vsi vsako četrto nedeljo v mesecu ob 1:30 popoldne v stari šoli sv. Jožefa.
- Št. 2. Društvo sv. Družine, Mount Olive, Ill. — Predsednik Mike Goldsich, tajnik in blagajnik Sam Goldsich, P. O. Box 656, Vsi v Mount Olive, Ill. Seja se vsi vsako drugo uedejo v mesecu.
- Št. 3. Društvo sv. Družine, La Salle, Ill. — Preds. Anton Strukel, 1101 — 5th St.; tajnik Anthony Kastigar Jr., 1146 — 7th St.; blag. Mary Kastigar, 1146 — 7th St. Vsi v La Salle, Ill. Seja se vsi vsako drugo nedeljo v mesecu, v šolski dvorani sv. Roka, ob 1. uri popoldne.
- Št. 4. Društvo sv. Družine, Bradley, Ill. — Predsednik George Krall, P. O. Box 462, tajnik John Zaje, P. O. Box 55, blagajnica Anna Jamnick, Box 368. Vsi v Bradley, Ill. Seja se vsi vsako drugo nedeljo v mesecu.
- Št. 5. Društvo sv. Družine, Ottawa, Ill. — Pred. Louis Basky, 1018 Poplar Street, tajnik Frank Less, 1206 Chestnut Street. Vsi v Ottawa, Illinois. Seja se vsi vsako sredo po tretji nedelji v mesecu v prostorih sobr. Frank Less ob pol 8. uri zvečer.
- Št. 6. Društvo sv. Družine, Waukegan, Ill. — Predsednik Anton Marinic, North Chicago, Ill.; tajnik in blagajnik Joseph L. Drasler ml., 925 Wadsworth Ave., Waukegan, Ill. Seja se vsi vsako prvo soboto v mesecu ob pol osmi uri do predkisa v novi šolski dvorani na Tenth St.
- Št. 8. Društvo sv. Družine, Rockdale, Ill. — Preds. Martin Zagar, 600 Moen Ave.; tajnik in blagajnik Michael Smajd, 724 Meadow Ave., Rockdale, Ill. Vsi v Rockdale, Ill. Seja se vsi vsako prvo nedeljo v mesecu v cerkveni dvorani.
- Št. 10. Društvo sv. Družine, South Chicago, Ill. — Predsednik in blagajnik Frank Cherne, 2672 E. 79th St.; tajnik Anthony Motz, 9630 Avenue "L". Vsi v South Chicago, Ill. Seja se vsi vsako četrto nedeljo v mesecu.
- Št. 11. Društvo sv. Družine, Pittsburgh, Pa. — Predsednik Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpsburg, Pa.; tajnik George Weselich, 5222 Keystone St.; blagajnik Joseph Widina, 5113 Poe Way, Pittsburgh, Pa. Seja se vsi vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 10. uri popoldne v K. S. Domu, 57. cesta.
- Št. 12. Društvo sv. Cecilije, Joliet, Ill. — Predsednica Anna Jerisha, 658 N. Broadway Street, tajnica Rose Bahor, 821 N. Center St.; blagajničarka Jennie Krall, 1265 N. Hickory St. Vse v Joliet, Ill. Seja se vsi vsako drugo nedeljo v mesecu, ob 2. uri popoldne v dvorani stare šole sv. Jožefa.
- Št. 13. Društvo sv. Ivana Krstiteľa, Chicago, Ill. — Preds. Andrew Glavach, 1784 W. 21st St.; tajnik John Densa, 2730 Arthington St.; blagajnik Frank Puklavetz, 1930 W. 21st Place, Chicago, Ill. Seja se vsi vsako četrto nedeljo v mesecu v cerkveni dvorani sv. Stefana, vogal So. Lincoln St.
- Št. 14. Društvo sv. Lovrenca, East Pittsburgh, Pa. — Preds. Joseph Pavlakovich, 308 North ave.; taj. Michael Kelly, 612 Sycamore St.; blagajnik Nicholas Pavlakovich, 309 Beech St.

PROBLEMI PRISELJENCA

Sprememba imena

VPRAŠANJE: Moje deklisko ime je bilo jako težko izgovarjati za Amerikance in, ker so me že na delu vsi nazivali Miss Frances, začela sem vporabljaliti ta priimek. Nekoliko let po svojem prihodu sem se poročila s tukaj rojenim Amerikancem, pa sem navedla pri poroki ta drugi priimek kot svoje pravo ime. Vse moje listine razun rojstnega spričevala so na ime Frances. Zadnjič sem vložila prošnjo, za katero sem morala priložiti svoj rojstni list, pa je bila odbita, ker ni razvidno, da gre za isto osebo. Kako naj dokažem, da sem jaz ena in ista oseba?

ODGOVOR: Ako imate ožje sorodnike tukaj ali v starem kraju, naj podpišejo zapriseženo izjavo (Affidavit), v katerem potrdijo, da ste pred svojo poroko rabila obe imeni. Ako je mogoče, priložite slike, pisma ali kaka druga dokazila identitete. Vaša stvar je zopet primer, kako je važno za tujerodce, naj ostanejo pri svojem pravem imenu. Če ga hočete zakonito spremeniti, je pravi čas tedaj, kadar se vložijo prošnja za naturalizacijo.

Ameriški zakoni o nevtralnosti.

VPRAŠANJE: Po mojem mnenju so Združene države bile vlečene v svetovno vojno za to, ker so podmornice pogrezale ameriške ladje. Ali sedanji zakoni dovoljujejo izvoz orožja in municije državam, ki se vojskujejo?

ODGOVOR: Na podlagi resolucije kongresa, ki je bila sprejeta v avgustu 1937, ako Predsednik razglasi, da obstoja vojno stanje med gotovimi državami, bo prepovedano izvažati orožje, municije in vojne potrebščine vojskujočim se državam, bodisi direktno ali indirektno. Ista prepoved velja tudi za države, ki imajo državljansko vojno. Utegne se tudi omejitvi raba ameriških pristanišč za podmornice in oborožene trgovske ladje inozemskih držav. More se tudi prepovedati ameriškim državljanom, da potujejo na ladjah vojskujoče se države.

Ameriški državljani v inozemskih vojskah.

VPRAŠANJE: Nekaj moj sorodnikov, ki je postal naturalizirani, ki je postal naturalizirani

Seja se vsi vsako drugo nedeljo ob 6. uri zvečer, na domu sobrata Michael Kelly, 12 Sycamore St.

Št. 16. Društvo sv. Terezije, Chicago, Ill. — Predsednik Mary Kremesec, 2323 So. Winchester Avenue, tajnica Amalia Anzele, 1858 W. Cermak Rd.; blagajnica Theresa Pintar, 1930 W. 22nd St. Vse v Chicago, Ill. Seja se vsi vsako četrto ponedeljek v mesecu, v cerkveni dvorani sv. Stefana.

Št. 17. Društvo sv. Terezije, Ottawa, Ill. — Mrs. Katarina Bajuk, preds. 28 La Fayette Street, tajnica Mary Skoflanc, 1014 Walnut Street, blagajničarka Katherine Danyun, 1011 Pine Street. Vse v Ottawa, Ill. Seja se vsi vsako tretjo nedeljo v dvorani Math Bayuka.

Št. 18. Društvo sv. Družine, Springfield, Ill. — Predsednik Matt Barboich, 1504 So. 15th St.; tajnica in blagajničarka Agnes Barboich, 1504 So. 15th St. Vsi v Springfield, Ill. Seja se vsi vsako četrto nedeljo v mesecu, v Slovenski dvorani. 15th in Laure St.

Št. 19. Društvo sv. Roka, Butte, Montana. — Preds. Stanley Cudic, 111 E. Wollman St.; tajnica in blag. Rose Benich, 216 N. Arizona Ave.; Vsi v Butte, Mont. Seja se vsi vsako 3. nedeljo v mesecu, v prostorih sobrata John Benich, 216 N. Arizona Ave.

No. 20 Lodge St. Peter, Phil. Pa.: — Pres. and Sec'y. Emilio Guariglia, 1330 Moore St.; treasurer Antonio Herichetti, 2956 Salmon St., all of Phil. Lodge meets every third Sunday of the month 2 P. M. at 1217 So. Broad St.

No. 21 Lodge St. Bernard, Joliet, Ill. — President Emery Subar, 540 N. Bluff St.; Secretary John Rolih, 528 N. Bluff St.; Treasurer, Frank Ivnik, 1109 Elizabeth St. — Lodge meets every third Sunday at Slovenia Hall, 803 N. Chicago St.

OPOMBA:

Ta imenik se priobči v listu večkrat. Ako kateri izmed uradnikov spremeni svoj naslov, naj to naznani na glavni urad D. S. D. po društvenem tajniku. Ravno tako naj se naznani ako kateri najde kako pomoto, da se ista popravi.

daje ta šola kratke šolske tečaje za ljudi, ki se zanimajo za poljedelstvo?

ODGOVOR: New York State College of Agriculture in Ithaca, New York, nudi mnogo krajsih tečajev, kot za upravljanje farme, mehaniko, mlekarstvo, vrtnarstvo, kokošjerejo itd. Tečaji začnejo 2. novembra in končajo 10. februarja. Pišite tej šoli za knjižico, ki vsebuje podrobne informacije. — Enake tečaje nudijo tudi državne poljedelske šole v drugih državah. F.L.I.S.

SONČNE PEGE IN RADIO

Ker računajo s tem, da bo število sončnih pek 1. 1940. doseglo višek, in je pričakovati zavojo tega še posebno hudih motenj radijskih prenosov, zlasti pa prenosov med Anglijo in Ameriko, pripravljajo vse potrebno, da se te motnje kolikor je mogoče onemogočijo. V bližini Rochestra gradijo postajo, ki bo oprmljena z neovrstnimi antenami. Stale bodo v določenih razdaljah druga od druge v smeri prihajajočih valov in bodo na ta način zavarovane zoper motnje iz sonca. Postajo bodo dogradili že ob začetku prihodnjega leta.

NAGROBNIKE SO PREPOVE. DALI

Ljudski komisar za obče zadeve je poslal pokopališkim upravam v Moskvi razglas, ki prepoveduje postavljanje vsakršnih versko pomembnih nagrobnih spomenikov. Na sovjetskoruskih pokopališčih smejo stati samo taki nagrobniiki, ki imajo znak srpa in ključa ali pa sovjetsko zvezdo. Verski obredi na grobovih so bili pa že prej prepovedani.

DENARNE POŠILJATVE

odpravljamo po dnevnem kurzu in so dostavljene prejemnikom brez vsakega odbitka na dom potom pošte. Včeraj so bile naše cene:

V. Jugoslavijo:	V. Italijo:
Za: Din: Za: Lir:	
\$ 2.55..... 100	\$ 6.50..... 100
\$ 5.00..... 200	\$ 12.25..... 200
\$ 7.20..... 300	\$ 30.00..... 500
\$10.00..... 420	\$ 57.00..... 1000
\$11.65..... 500	\$112.50..... 2000
\$23.00..... 1000	\$167.50..... 3000

Pri večjih svotah poseben popust
Za izplačila v dolarjih:
Za \$ 5.00 pošljite \$ 5.75
Za \$10.00 pošljite \$10.85
Za \$25.00 pošljite \$26.00

Vsa pisma pošljite na:
JOHN JERICI
1849 W. 22nd Cermak Road
CHICAGO, ILL.

KLOBASE

Kakor vsako leto prej, prodajam tudi letos

izvrstne domače klobase

MESENE IN KRVAVE

V zalogi imam vedno tudi

sveže meso vseh vrst

KAKOR GOVEDINO, SVINJINO IN
OČIŠČENO KURETINO.

Naši odjemalci vljudno in zadovoljivo postreže-
ni. — Se priporočam.

Martin Senica

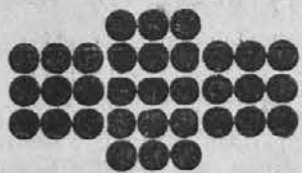
LASTNIK

2059 W. 23rd STREET -:- CHICAGO, ILL.

Tel. CANal 8172

Tovarna novega človeka

POSLOVENIL LEOPOLD STANEK

Ali prišlo je drugače. Vse noči sem presedela ob njegovi postelji in vse dolge ure nisem mogla obrniti pogleda od tega bledega obličja, teh velikih, prazno in sanjavo strmečih oči, od teh nežnih, bledih rok. Potem se je osvestil in prvo, kar je v zavesti spregovoril, je bilo zopet vaše ime.

"Ah, vi ste?" je vprašal razočaran, ko me je pobliže pogledal. "Mislim, da je Tamara!"

"Katera Tamara?" sem vprašala začudeno, čeprav sem to ime pač že stokrat slišala pri njem.

"Ali Tamara ni bilo tu?" je izpraševal dalje.

Ko sem zanikala, je molčal in odslej ni prišlo vaše ime niti enkrat več na njegove ustnice, tako da sem morala misliti, da Tamara ni bila nič drugega kot vročična sanja, na katero je zdaj pozabil.

Vitalij je zelo hitro okreval. Privadil se me je vedno bolj in končno...

Oh, te noči ne bom nikoli pozabila. Bila je noč pred veliko nedeljo. Prišla sem po maši v njegovo sobo, mu prinesla blagoslovljeno jajce in rekla:

"Hristos voskres, (Krist je vstal!) Vitalij Vladimirovič!"

Ni odgovoril, ampak me z obema rokama prijel za glavo in me dolgo, dolgo poljubljal. Vedno krepkeje se je pritiskal k meni in mi šepetal:

"Ali hočeš postati moja žena? Že dolgo vem, da me ljubiš! Učil te bom, skupaj bova živela in izobrazena žena postaneš. Pametna si, nič manj kot druge, le prilike nisi imela, da bi se učila. Skupaj se bova veselila knjig. Knjige in umetnost ljubim nad vse v življenju..."

Pogledala sem mu nato naravnost v obraz in rekla:

"Ljubim vas, Vitalij Vladimirovič! Toda ne pozabite, da ste generalov sin in jaz hčerka preprostega kozaškega podčastnika. In ne pozabite, da nisem lepa!"

Dolgo sem mu razlagala, da je moj obraz ves pegast, da sem suha, da imam velike, raskave roke.

On pa me je poljubil na usta, na lase in na roke in dejal, da imam zlato srce, čisto dušo.

Po enem tednu sva se poročila. Bila sem srečna, brezmejno srečna. A trajalo je le malo časa. Po dveh tednih so Vitalija Vladimiroviča končno pregledali in poslali v zaledje; postal je zaradi zastrupljenja s plinom stalno nesposoben za vojno. Prišla sva v Petrograd in tu je bilo konec moje sreče. Sorodniki Vitalija so me sprejeli z neprikritim začudenjem. Bili so mi zelo hvaležni, da sem ga s svojo nego rešila smrti, nikakor pa niso mogli razumeti, da se je moral iz hvaležnosti z menoj poročiti. Vitalij sam je bil od dne do dne bolj žalosten, bolj otožen. Nikdar mi ni rekel surove besede, bil je vedno pozoren in postrežljiv do mene, toda na njegovi duši je ležalo težko breme. O knjigah, ki jih je hotel brati skupno z menoj, sploh ni bilo nobenega govora več. Če sem ga za to prosila, je vedno dejal:

"Oh, Anja, ostati moramo to, kar smo. Če hočeš brati knjigo, samo da bi mi uga-jala, ni to vredno truda. Tudi tako te ljubim! Imaš otroke, bavi se z njimi!"

Čutila sem, da se mi je z vsakim dnem

bolj oddaljeval... in imam ga vendar tako rada, tako rada!"

Ana Ivanovna je umolknila. Solze so ji vrele iz oči. Vzela je svoj umazani, modri predpasnik in jih obrisala. Potem je tožila dalje:

"Oh, često vso noč ne morem zaspati in si mučim možgane, kako bi mogla Vitaliju pomagati. Vidim, da trpi. Včasih mislim, da me še ljubi, včasih pa se mi hoče dozdevati, da me naravnost sovraži. Kako grozna je ta misel! In potem mi je, kakor bi mož, ki ga je moj oče umoril, vstal iz groba in me preklel..."

Tamarino srce je sočustvovalo z Ano Ivanovno. Tamarina usoda je bila trda; toda kaj je bilo to v primeri z življenjsko potjo te žene?

"Vaš mož vas zelo ljubi!" je rekla odločno. "Toda on je pač pesnik. Podvržen je mnogim razpoloženjem, ki jin drug človek ne razume; on ljubi svoje delo, ljubi pa tudi svoje otroke in ljubi vas. Ali bi pač mogel najti boljšo ženo, kot ste vi? Gotovo bo vse še čisto dobro."

"Svoje otroke ljubi, to je gotovo, in svoje delo tudi. A ravno to delo je svet, ki mi je tako tuj, svet, po katerem tako hrepenim, pa mi ne da stopiti vanj. Še danes se spominjam, s kakšnim veseljem sem se v času svojega strežniškega tečaja lotila knjig; toda če kdaj poskusim, da bi se izobrazila dalje, potem mi Vitalij takoj vzame pogum, da stvar kmalu zopet opustim. Ničesar mi ne zaupa — in najbrž ima glede tega tudi prav... Zdaj čakam le še enega: ko bo prišel moj Borja v šolo, potem se bom z njim učila, potem pridem vendar nekoliko dalje..."

Žalosten nasmeh je spreletel obličje Ane Ivanovne. Bil je kot sončni žarek, ki prodre skozi oblake in povzroči, da se zasveti jesensko rumeno listje. Žarek, ki prinaša svetlobo, a nič več ne ogreje...

V predsobi se je oglašil zvonec. Tamara se je zdrznila in hitro vstala. Podala je Ani Ivanovni roko. Oči obeh žena so se srečale in v Tamarinem pogledu je mogla Ana Ivanovna natančno brati obljubo: Nikdar v življenju ti ne bom storila žaloga!...

Ko je profesor Orlov zagledal Tamara, so se mu oči veselo zasvetile. Kratko ga je pozdravila; zelo se je čudil, da že odhaja, da njen obisk ni veljal njemu, ampak njegovi ženi. In ko mu je v slovo podala roko, jo je pogledal tako žalostno, da ji je bilo, kot bi ji kdo z nožem prebodel srce.

Tamara je šla po samotni cesti domov. Obup se je je lotil. Ne, ni hotela vzeti beraču zadnjega kosa kruha — toda odreči se, to je tako težko, tako neznosno težko! Samo trenutek biti popolnoma z njim, to bi bila sreča na veke! Toda brez konca, brez tolažbe bo potekalo življenje brez njega!

(Dalje prih.)

Nikdar ne reci: me ne briga kaj čita moj sosed, ampak zanimaj se, da bo tudi v hiši tvojega bližnjega katoliški časopis! Na ta način širiš katoliško miselnost.

PAPA - ATA - MAMA

Otroci vseh narodov, pravijo svojim staršem "papa" in "mama". Tako pa tudi še odrasli nazivajo svoje starše. Nekaterim se dozdeva, da je "papa" in "mama" — spakodrano, tuje in narejeno. Vendar obe besedi izhajata iz prajezika vseh narodov in sta blebetojoči besedi iz jezikovega prazaklada človeštva.

Papa in mama nista le besedi otrok, ki bi z njima zavestno označili pojem očeta in matere. Ta pojem so jim priučili že otroci, saj so v raznih jezikih tudi raznih oblik: Francozi pravijo maman in mare, latinsko je mater, slovensko mati, nemško Mutter, angleško mother, albansko ama, nordijsko amma. — Slovani rečejo tudi baba za mater, staro mater, staro žensko (babica, prababica, baba). Tudi z "n" se začneja ime za mater: V sanskrtu nanā; albansko nane; grško nanne (teta); latinsko nonna; ta beseda je tudi za staro mater (v italijanski). Tudi nuna je odtod, naziv za redovnico kot častitljivo žensko.

Tudi iz blebetojoče besede otroka "papa" je mnogo besed. Iz papa je nastalo pop in papež. Sicer pa se izvaja iz besede papa prav tako več nazivov kot iz besede mama. Tudi iz papa so besede z začetnico "b". Italijani pravijo babba; Bolgari baba; Srbi baba, Turki baba — kot imena za stare moške, očete, sfare očete. Semitski jezik ima "abba", naziv za duhovskega predstojnika (a b b e, Abt). Poznamo tudi zobniške oblike iz imena papa, tako: sanskrtka tata; rusko tjtja, slovensko tata. Tudi naziv za "teto" je iz te besede. Judje kličejo očeta "tate". V nekaterih jezikih, tako v zamorskem, angleškem, grškem, ruskem, laškem, litavskem itd.

pomeni otroška, biebetojoča besedica "zio" — stric. Iz ata, ata je izvedeno tudi ime Atila; zdaj v turščini Ata-Turk (Kemal) — oče vseh Turkov.

Danski jezikoslovec Jespersen je sestavil veliko število besed iz raznih jezikov, ki so vse v zvezi s korenem blebetojočih besed "papa" in "mama". Preprosti nazivi za jedila in pijače izhajajo iz prazlogov "ma" in "pap", ki z njimi otroci imenujejo vse jedi in pijače. Pravimo: papeati, papati, dobra papa, paša, pupati. Iz prazloga "ma" — izhajajo nemški "mus" (kaša) in francoske "manger" (jesti); latinsko pa mandere in manducare. Mogoče je tudi beseda "mleko", nemško Milch iz zloga "ma". Celo latinska beseda "amo" (ljubim) je baje iz otroškega "am", kakor se izraža otrok, če mu je kaj posebno všeč.

Papa in mama sta torej mednarodna izraza, ki nista prišla iz nobenih tujih jezikov, marveč sta last otroka sploh. Že Navzikaa pozdravi (v Odiseji VI. 57' svojega očeta: "O papa phil" — "o ljubi papa" (oče) in Homerja brez dvoma ne smemo sumničati, da bi si bil to besedo izposodil od Francozov!

Dandanašnji pravijo, da je izraz za očeta — papa — last višjih stanov, vendar rečejo Italijani, če so tega ali onega stanu, očetu vedno papa. Brez dvoma je to ime bolj v navadi pri romanskih narodih in je od njih prišla k nam, čeprav tudi naši otroci papajo, papcajo in pupajo. — Iz vsega pa je razvidno, kako otroško blebetanje bogati besedni zaklad vsega človeštva

Sirite in priporočajte list "Amerikanski Slovenec"!

Pisano polje

J. M. Trunk

Sličice.

Veseli je v Varšavi, da so odtrgali kos Čehoslovakije. Hm? List "Le Temps" je glasilo francoskega zunanega ministrstva. Že te dni piše list, da pride na vrsto najprej Poljska, potem Rumunija in — Moskva. Niti z mazinem ne bodo gani. Jugoslavijo bodo pustili še malo capljati, ker se tam Hitler in Mussolini preveč križata, pa bodo jo gospodarsko "penetrirali", ki jo tako že zdaj. Ko Hitler doseže drugo, bo tudi Mussolinija udaril po glavi, in Balkan bo njegov, ves Balkan le za Nemčijo. Tudi Madžare zdaj že gladijo, pa pridejo Mažari še pred Mussolinijem na vrsto. Bolgari upajo še na Dobružo in Makedonijo, pa bodo dobili enako s — škornjo. Saj res zaslužijo, kakor zaslužijo tudi Poljaki, ker "ni si spoznalo tega svojega dneva."

Mažari in Poljaki vabijo Slo-vake, da bi prišli v njih naročje. Oba bi jih imela tako rada, in jih pritisnila na ljubeče (?) srce, da bi kar mogoča pogledala iz teh ljubljenskih Slo-vakov. Menda so za zdaj Slo-vaki le izjavili, da hočejo biti pri Čehih. Končno je vse eno. Lepo vsaj bi bilo od Slovakov, da ostanejo pri bratih, pa bodo tudi tu šli rakom živžgat z vso avtonomijo vred, manj lepo bi bilo, ko bi šli na led Pol-jakom ali Mažarom, pa bi enako šli zabam pet, ker je za slovanstvo in mažarstvo nastopila noč.

V malem je bilo tako, mo-da bo tako še v velikem. Prav prve dni poznajše tragedije na Koroškem smo imeli v Ljubljani posvetovanje. Morda bi bilo tedaj zadostovalo nekaj vo-jakov brez strelov, le nastopiti ti bi bilo treba. Nočem kritizirati. Morda jih res ni bilo, morda je manjkalo tudi resne vo-lje. Dvignila se je pa v vro vplivna in merodajna osebnost, pa je prav solzavo meni-la, da je klanja dosti. Vojakov tedaj ni bilo. Pozneje je bilo prepozno in dosti — klanja. Tako v malem.

Chamberlain in Deladier sta dobila v parlamentih zaupnico velike večine za svoje delo za mir. Naravno. Danes je mir, ni klanja. Zopet je nekaj sličnega. Trdim, da bi ne bilo treba klanja, le zarjuti bi bilo treba, kakor tedaj na Koroško poslati nekaj mandelcev za strah. Koroško je zagnil grob, drugo pride na vrsto danes ali jutri. V Londonu in Parizu so nekaj ropotali, to je bilo vse, in zdaj je vse O.K., ker je — mir. Prav, prav. Kako dolgo? Vsi razsodni možje pravijo, da je mir le začasen, in že danes pišejo listi, da bodo za prihodnje leto porabili za oboroževanje 18 milijard dolarjev na vsem svetu. Čemu orožje? Ali bodo morda streljali kakor na Veliko noč? Sami mislijo že na — klanje, ampak zdaj je mir in zaupnice so danes z ogromno večino glasov. Na Koroškem je bilo precej klanja, a je bilo prepozno, in klanja bo vsekako ne-

kaj in morda še veliko, a bo tudi prepozno. Koroško v malem je zajel mir na pokopališču, nad slovanstvom se bo zagnil grob v kratkem, in v grob prideta tudi Anglija in Francija, in bo mir, ker je zdaj ljubljani mir.

Dobro, da je bilo to že 1. sept. t. l., ko je napravilo enajstero hrvaških in slovenskih društev v Philadelphiji neko veselico. Tisti čas še ni bilo "slovanske" krize, in samole to bi omililo dejstvo, da je bilo tam vse polno politike in ne več ko enajst strank. Hrvatje se postavljajo, kakor bi bili med Slovani le oni merodajni, vse mora služiti "hrvatskemu dnevnu", ampak drugi botri so rekli in pravijo, da bodo le oni rešili Hrvate, sami se ne bodo. Kakor rečeno, tedaj še ni nastopila doba slovanskega suženjstva, kakršna je zdaj na vidiku za vse, ko so suženjstvo morali nastopiti Čehi. Le se pripravajte.

Poljaki so potegnili nož in odrezali kos Čehom. Pohvali jo se, da se jim je to posrečilo (?), ker so se naslonili na Nemce. Zdaj, pravijo, hočemo biti s Čehi v prijateljski in bratstvu. V nemškem so Poljaki že davno, v slovanskem niti biti ne bodo mogli.

Še se godijo čuda, dasi pravijo, da danes take robe ni več, ker je vse polno prosvete. V Pittsburghu poroča F. Starman, da so se zedinili Čehi in Slovaki vsaj pri protestu zoper Hitlerja. Enako menda tudi v Chicagi. Že to je pravo čudo. Še več. V opoziciji so v Beogradu Hrvati in Srbi sedeli pri eni mizi, kar je vsekako nekaj, ampak opozicijo je treba poznati. Ko bi se vsedli za vladno mizo, bi bili ko pes in mačka. Ampak v Pittsburghu so je pa le dogodilo pravo čudo brez opozicije. Čehom so hoteli pokazati, da so z njimi solidarni, in dogodilo se je, da sta zastopnik Srbskega Narodnega Saveza in zastopnik Hrvatske Bratske Zaveznice sedela skupaj. To bi bila v vsi slovanski temi svitla točka, žal pa, da bo prišla, če bi bila tudi malo trajna, prepozno, ker za slovanstvo je že nastopila noč, po kateri nobeno sonce več ne izide. S prepričanjem zadnjih 20 let so si zapečatili usodo. Hitler bo zaklal drugega za drugim.

Oglasi v "Amer. Slovenec" imajo vsikdar uspeh!

DR. J. E. URSICH
ZDRAVNIK IN KIRURG
1901 W. Cermak Road
CHICAGO, ILL.

Uradne ure: 1-3 popoldne in 7-8 zvečer izjemni ob sredah.
Rezidenčni telefon: La Grange 3966
Uradni telefon: Canal 4918
PO DNEVI NA RAZPOLAGO
CELI DAN V URADU.

ROJAKI SLOVENC!

Kadar želite okrasiti grobove svojih dragih, ne pozabite, da imate na razpolago lastnega rojaka.

Postavljam in izdelujem vse vrste nagrobne spomenike v vseh mestih države Illinois. Cene umerene, delo jamčeno, postrežba nujna. Se priporočam!

Kadarkoli nameravate kupiti nagrobni spominski kamen, pišite na podpisane za vsa pojasnila in cene. V Vašo korist bo.

Joseph Slapničar
SLOVENSKI KAMNOSEK
527 North Chicago Street,
JOLIET, ILL.
Telefon 2-4787

Najpripravnejši

MOLITVENIK ZA AMERIŠKE
SLOVENCE JE:

SLAVA MARIJI

(Spisal P. K. Zakrjasek.)

Tiskan v mastnem tisku, kakor
so te dve vrste v okvirju.

Vsebuje tri maše; raznevrstne molitve; križev pot; več litanij, pesmi in skupne molitve, ki jih rabijo društva pri skupnih obhajilih. Je zelo praktičen molitvenik.

Molitvenik je vezan na tri načine in stane:

Vezan v umetno usnje, zlata obreza.....\$1.00

Vezan v pristno usnje trde platnice, zlata obreza.....\$1.25

Vezan v fino usnje, vatirane platnice, zlata obreza.....\$1.50

Pri naročilih vedno omenite, katere vrste vezavo želite in za isto pošljite potrebni znesek, kakor navedeno v cenah.

Naročila sprejema:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road, -:- Chicago, Illinois

IZBORNO MONARCH PIVO

Ledeno mrzlo; četrt sodčka \$4.25; osminka sodčka \$2.25

MONARCH pivo je izdelovano skrbno in natančno in vsebuje vse najboljše kakovosti, ki napravijo pivo dobro in okusno. Vedno pazite kako pivo se vam servira. Na zapadni strani mesta Chicago razpečava MONARCH pivo

BEER DEPOT

John Kochevar

WEST SIDE DISTRIBUTOR OF MONARCH BEER
2215 W. 23rd Street Tel. Canal 6177 Chicago, Illinois

Tiskarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILLINOIS

Izdeluje vse vrste tiskovine, za društva, organizacije in posameznike, lično in poceni.
Poskusite in prepričajte se!